

Oikeustapauskokoelma

Asia C-499/13

Marian Macikowski
vastaan
Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku

(Naczelny Sąd Administracyjny esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö — Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä — Suhteellisuusperiaate ja verotuksen neutraalisuuden periaate — Kiinteän omaisuuden luovutuksen verotus pakkohuutokauppamenettelyn yhteydessä — Kansallinen säännöstö, jossa veloitetaan mainitunlaisen myynnin suorittanut ulosottomies laskemaan ja maksamaan arvonlisävero mainitunlaisesta liiketoimesta — Ostohinnan maksaminen toimivaltaiselle tuomioistuimelle ja tarve siihen, että mainittu tuomioistuin siirtää maksettavan arvonlisäveron määrän ulosottomiehelle — Ulosottomiehen taloudellinen ja rikosoikeudellinen vastuu siinä tapauksessa, että arvonlisäveroa ei ole maksettu — Ero arvonlisäverovelvollisella yleisesti sovellettavan oikeuden nojalla olevan arvonlisäveron maksuajan ja mainitunlaiselle ulosottomiehelle asetetun määräajan välillä — Mahdottomuus vähentää ostoihin sisältyvää arvonlisäveroa

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 26.3.2015

- Verolainsäädännön yhdenmukaistaminen — Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä — Veronmaksuvelvolliset — Pakkomyyntimenettely — Kansallinen säännöstö, jossa veloitetaan mainitunlaisen myynnin suorittanut ulosottomies laskemaan, kantamaan ja maksamaan arvonlisävero mainitunlaisesta liiketoimesta säädetyssä määräajassa — Hyväksyttävyyys*
(Neuvoston direktiivin 2006/112 9 ja 193 artikla sekä 199 artiklan 1 kohdan g alakohta)
- Verolainsäädännön yhdenmukaistaminen — Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä — Veronmaksuvelvollisten velvollisuudet — Kansallinen säännöstö, jossa veloitetaan ulosottomies maksuvelvollisena vastaamaan velvollisuuden noudattamatta jättämisestä — Hyväksyttävyyys — Edellytys — Suhteellisuusperiaatteen noudattaminen — Kansallisen tuomioistuimen tehtäväksi kuuluva tarkastus*
(Neuvoston direktiivi 2006/112)
- Verolainsäädännön yhdenmukaistaminen — Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä — Ostoihin sisältyvän veron vähentäminen — Kansallinen säännöstö, jossa veloitetaan siinä mainittu veronmaksaja laskemaan, kantamaan ja maksamaan omaisuuden pakkotäytäntöönpanona toteutetusta myynnistä maksettava arvonlisävero ilman vähennysmahdollisuutta — Hyväksyttävyyys*
(Neuvoston direktiivin 2006/112 206, 250 ja 252 artikla)

1. Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112 9 ja 193 artiklaa sekä 199 artiklan 1 kohdan g alakohtaa on tulkittava niin, että ne eivät ole esteenä sellaiselle kansallisen oikeuden säännökselle, jonka mukaan silloin, kun kiinteää omaisuutta myydään pakkotäytäntöönpanomenettelyssä, toimijan, eli myynnin suorittaneen ulosottomiehen, vastuulle asetetaan velvollisuus laskea, kantaa ja maksaa mainitun liiketoimen tuotosta maksettava arvonlisävero säädettyssä määräajassa.

Silloin kun kansallisen lainsäädännön tarkoituksena on estää se, että verovelvollinen – kun sen taloudellinen tilanne otetaan huomioon – rikkoisi arvonlisäveron maksua koskevaa verovelvollisuuttaan, sillä voidaan nimittäin varmistaa veronkannon oikea toimittaminen ja se voi siten kuulua direktiivin 2006/112 273 artiklan soveltamisalaan. Vaikka onkin lisäksi niin, että direktiivin 2006/112 193 artiklassa ja 199 artiklan 1 kohdan g alakohdassa säädetään siitä, että mainitun veron maksamiseen velvollinen voi olla vain verollisten tavaroiden luovuttajana oleva verovelvollinen tai joissakin olosuhteissa kiinteän omaisuuden ostaja, ulosottomiehen tehtävä mainitun veron kantamisesta vastuullisena välittäjänä ei kuulu kyseisten säännösten alaan. Ulosottomiehen velvollisuus koskee nimittäin vain sen takaamista, että veron määrä kannetaan ja se maksetaan verohallinnolle sen verovelvollisen nimissä, joka veron maksamiseen on velvollinen, säädettyssä määräajassa, eikä se ole verovelvollisuus, koska verovelvollisuus on aina verovelvollisella.

(ks. 38, 39, 41, 42 ja 45 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Suhteellisuusperiaatetta on tulkittava niin, ettei se ole esteenä kansallisen oikeuden säännökselle, jonka mukaan silloin, kun kiinteää omaisuutta myydään pakkotäytäntöönpanomenettelyssä, ulosottomies vastaa tuotosta maksettavan arvonlisäveron määrästä koko omaisuudellaan siinä tapauksessa, että hän ei täytä velvollisuuttaan kantaa ja maksaa kyseinen vero, kunhan kyseisellä ulosottomiehellä tosiasiaassa on käytettävissään kaikki mainitun velvollisuuden täyttämiseen tarvittavat oikeudelliset keinot, minkä tarkastaminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

(ks. 53 kohta ja tuomiolauselman 2 kohta)

3. Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112 206, 250 ja 252 artiklaa sekä verotuksen neutraalisuuden periaatetta on tulkittava niin, että ne eivät ole esteenä sellaiselle kansallisen oikeuden säännökselle, josta seuraa, että kyseisessä säännöksessä mainitulla veronmaksajalla on velvollisuus laskea, kantaa ja maksaa omaisuuden pakkotäytäntöönpanona toteutetusta myynnistä maksettavan arvonlisäveron määrä eikä hänellä ole mahdollisuutta vähentää ostoihin sisältyvää veroa, jota verovelvollinen on maksanut verokauden alusta siihen saakka, kun vero kannetaan verovelvolliselta.

Näin on silloin, kun verovelvollisen, joka on ulosottomiehen huutokaupalla myymän omaisuuden omistaja, eikä veronmaksajan, on jätettävä arvonlisäveroilmoitus omaisuutensa myyntiä koskevasta liiketoimesta ja kun mainitusta liiketoimesta maksettavasta arvonlisäverosta ostoihin sisältyvän veron perusteella tehtäviä vähennyksiä koskeva oikeus on myös kyseisellä verovelvollisella eikä veronmaksajalla. Mainittu vähennys koskee sitä verokautta, jonka kuluessa kyseinen liiketoimi on toteutettu.

(ks. 57 ja 61 kohta sekä tuomiolauselman 3 kohta)